

บทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลที่มีต่อปัญหา
จริยธรรมของวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี

The Role and Duty in Moral Problems of
Pastoral Councils of Sriracha Deanery,
Chanthaburi Diocese.

วรวุฒิ มาหา

* มหาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม
วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.สุรชัย ชุ่มศรีพันธ์ุ

* บาทหลวงในคริสตศาสนจักรโรมันคาทอลิก
สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ

* อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

บาทหลวง ดร.อภิชาติ ชินวงศ์

* บาทหลวงในคริสตศาสนจักรโรมันคาทอลิก
สังกัดสังฆมณฑลจันทบุรี

* อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเทววิทยาจริยธรรม วิทยาลัยแสงธรรม

ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ ประสูตร์แสงจันทร์

* อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาคริสตศาสนศึกษา วิทยาลัยแสงธรรม

Worawut Maha

* Master of Arts Program in Moral Theology,
Saengtham College.

Rev.Surachai Chumsriphan, Ph.D.

* Reverend in Roman Catholic Church,
Bangkok Archdiocese.

* Lecturer of The Master of Arts Program in
moral Theology, Saengtham College.

Rev.Apichit Chinnawong, Ph.D.

* Reverend in Roman Catholic Church,
Chanthaburi Diocese.

* Lecturer of The Master of Arts Program in
moral Theology, Saengtham College.

Asst.Prof.Laddawan Prasutsaengchan, Ph.D.

* Lecturer, Bachelor of Education Program in
Christian Studies, Saengtham College.

ข้อมูลบทความ

* รับบทความ 9 พฤศจิกายน 2562

* แก้ไข 4 ธันวาคม 2562

* ตอรับบทความ 18 ธันวาคม 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทหน้าที่ในด้านการจัดการปัญหาจริยธรรมของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี และ 2) แนวทางการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรีไปสู่การจัดการปัญหาจริยธรรมอย่างเป็นรูปธรรม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือกรรมการสภาอภิบาลวัด คณะละ 2 คน รวม 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง คือ เป็นสภาอภิบาลวัดที่รับผิดชอบงานด้านสังคมและงานด้านการศึกษาอบรม ด้านละ 1 คน เครื่องมือที่ใช้คือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และ 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มสำหรับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลและการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาอภิบาลวัดได้รับรู้และตระหนักรู้ถึงบทบาทหน้าที่ต่อปัญหาจริยธรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นปัญหาที่รับรู้ได้ทั้งโดยการพบเห็น โดยการได้ฟังจากคำบอกเล่าของบุคคลรอบข้าง หรือโดยการรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อเทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ปัญหาเหล่านี้ซึ่งนับวันจะทวีขึ้นทั้งจำนวนและความรุนแรง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนและสังคม บางเรื่องอาจเป็นปัญหาที่ดูเหมือนไกลตัวอยู่บ้างแต่บางเรื่องก็เป็นปัญหาเป็นภัยใกล้ตัว ใกล้ชุมชนคริสตชนที่ต้องพึงระวังและป้องกัน ทั้งปัญหาการใช้ความรุนแรง การเสพยาเสพติดและการปล่อยตัวอยู่ในอบายมุข รวมถึงการทำลายสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม การค้ามนุษย์ หรือการเปิดสถานเริงรมย์ผิดกฎหมาย สภาอภิบาลวัดเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการดูแลป้องกันช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในชุมชนคริสตชน รวมไปถึงการเสริมสร้างจริยธรรมแก่ชุมชนโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน

บทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลที่มีต่อปัญหาจริยธรรมของวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี

2. แนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรีที่มีต่อปัญหาทางจริยธรรมไปสู่การปฏิบัติมีดังนี้

2.1 กลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องมีความเอาใจใส่ ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนคริสตชน

2.2 กลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องรับรู้และตระหนักในปัญหาทางจริยธรรม เข้าใจสาเหตุ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การวางแผน หาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชน

2.3 กลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องร่วมกันวางแผน หาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชนร่วมกัน

2.4 กลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องร่วมกันดำเนินงานตามแผน โดยอาศัยเครือข่าย ความร่วมมือร่วมใจกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

2.5 กลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องมีการประเมิน ติดตาม ให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นทางการ เช่น การประชุมสภาอภิบาลวัด และอย่างไม่เป็นทางการเช่น การดูแล เยี่ยมเยียนสอบถามความคืบหน้าความเป็นไป

2.6 กลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องนำผลการดำเนินงานที่ได้มารับมาวางแผนพัฒนา การป้องกันแก้ไขปัญหา และการเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชนต่อไป

คำสำคัญ: บทบาทหน้าที่สภาอภิบาลวัด
แขวงศรีราชา
สังฆมณฑลจันทบุรี

Abstract

The research is qualitative with its purposes as following 1) to investigate the role and duty in dealing with the moral problems of the pastoral councils within the ecclesiastic deanery of Sriracha, Chantaburi Diocese and 2) to figure out the methodology for the development of its role and duty for the further implementation. The information are collected through fourteen members of the pastoral councils selected particularly, two from each parish pastoral council, one responsible for social aspect and another for educational aspect. The means used were quasi-structural interviews and 2) the documentation of the group discussion of a group of eleven experts. The statistics used to analyze the data are frequency and percentage. Analysis of the data was obtained by the interview and the discussion is content-relating analysis.

The results are

1. The parish pastoral council realizes and acknowledges its role and duty towards the actual moral problems known through personal notification, conversation with the people and social media. These moral problems get worse gradually and cause the negative effects to the community and society. Some of the problems are perceived as distant; others are close and require a closer surveillance such as violence, drug addiction and self-indulgence in all-vices (abaiyamuk); natural and cultural deterioration; human trafficking or unlawful business. The parish council has its role and duty to prevent and find a way out of these problems in the Christian community including provi-

sion of integrating the moral values into the community, especially to its younger generation.

2. The directions of implementation are as follow:

2.1 The parish pastoral council must regard highly its proper position and duty towards the moral problems in the Christian community.

2.2 The pastoral council must acknowledge and recognize the moral problems, by which it tries to comprehend the cause, and then evaluate the factual situation and the eventual effects; with all of these processes the council can construct a plan to prevent the moral problems and to integrate moral values into the community.

2.3 The pastoral councils must work together to make these plans.

2.4 The pastoral councils must follow the plan through network of government or private cooperations.

2.5 The plans must be followed-up with evaluation and continual sustenance both officially, through discussions in the plenary agenda of the council's meeting; and unofficially, through visitation and intervention.

2.6 The result of the work in progress must be developed into the better strategy which would be more effective in dealing with the moral problems and in integration of moral values into the community.

Keywords: Acknowledgement
Pastoral Council
Siracha Deanery
Chanthaburi Diocese

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

โลกเกิดการพัฒนามากขึ้นทั้งในด้านเทคโนโลยี ความรู้ความสามารถของมนุษย์ พระศาสนจักรได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงนี้ นวัตกรรมต่างๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่สิ่งที่กำลังถดถอยลง คือ จิตสำนึกของศีลธรรมและจริยธรรม สังคมไทยในปัจจุบันกำลังเผชิญกับสังคมบริโภคนิยมและกระแสวัตถุนิยม มุ่งแสวงหาความสุขจากการได้บริโภคเพียงเท่านั้น และเชื่อว่าการมี “อำนาจ” เพิ่มพูนมากขึ้น ถือเป็นความก้าวหน้า “มนุษย์สมัยใหม่ไม่ได้รับการศึกษาอบรมที่จำเป็นในการใช้อำนาจของตนอย่างดี” เพราะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมิได้พัฒนาไปพร้อมกับเรื่องความรับผิดชอบ คุณค่าและมโนธรรม มีความตระหนักรู้ในข้อจำกัดของตนเองน้อยมาก ด้วยเหตุนี้ “เป็นไปได้ว่ามนุษย์จะใช้อำนาจของตนในทางที่ผิด เมื่อไม่มีกฎเกณฑ์เรื่องเสรีภาพ แต่เป็นการอ้างถึงความจำเป็น เช่น ประโยชน์และความมั่นคงปลอดภัย” มนุษย์ไม่มีอิสระในการเลือกอย่างเต็มที่ เขาถูกจำกัดเมื่อเขาปล่อยตนเองให้กับอำนาจมืดของความไม่รู้ตัว มนุษย์จึงเปลือยเปล่าต่อหน้าอำนาจของตนเองยิ่งที่ยิ่งมากขึ้น โดยปราศจากปัจจัยที่จะควบคุม แต่เรายืนยันได้ว่า ในปัจจุบันมนุษย์ขาดจริยธรรมที่เข้มแข็ง ขาดวัฒนธรรมและจิตวิญญาณที่จะจำกัดมนุษย์

ได้อย่างแท้จริง และทำให้มนุษย์รู้จักการปฏิเสธอย่างรู้ตัว (เทียบ พระสมณสาสน์เรื่องขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า, ข้อ105)

ปัญหาทางจริยธรรมที่ความรุนแรงมากขึ้นในสังคม แผนอภิบาลสังคมมณฑลจันทบุรี คริสตศักราช 2016-2020 (2016: 20-21) ระบุว่า ความเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก และอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ขาดความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม เกิดมลภาวะสภาวะโลกร้อนและสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงส่งผลกระทบต่อมนุษย์และระบบนิเวศน์โดยตรงความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยีและการสื่อสารมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านคุณค่า ศาสนาและวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของคนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนที่มีวิกฤตการณ์ด้านจิตใจ คุณธรรม จริยธรรม ในชีวิต และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดชลบุรี และตามทีสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดระยอง (2560: 43-45) ได้รายงานสถานการณ์ทางสังคมประจำปี 2560 พบว่ามีปัญหาจริยธรรมต่างๆ ในสังคมอันได้แก่ การใช้ความรุนแรง การมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม การเสพยาเสพติดและอบายมุข การค้ามนุษย์ การเปิดสถานเริงรมย์ที่ผิดกฎหมาย เด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ไม่พร้อมในการเลี้ยงดูบุตร การทำลายสิ่งแวดล้อมและ

บทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลที่มีต่อปัญหาจริยธรรมของวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี

วัฒนธรรมประเพณีที่ดิงงาม ซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องได้รับ การเอาใจใส่ ป้องกัน และแก้ไขเยียวยา อย่างเร่งด่วน

ผู้วิจัยมีความสนใจเลือกกรณีศึกษาใน แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี เนื่องด้วย แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี อยู่ในจังหวัด ชลบุรีและระยอง มีวัดในการดูแลทั้งหมด 9 วัด ซึ่งมีสภาพแวดล้อมและสภาพสังคมเป็น กิ่งสังคมเมือง ด้วยเป็นแหล่งท่องเที่ยวและ แหล่งอุตสาหกรรม จึงทำให้ทั้งสองจังหวัดนี้ มีผู้คนที่มาพักอาศัยหรือท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้เกิดปัญหาในด้านต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาด้านจริยธรรม ที่ส่งผลกระทบต่อ ถึงบุคคลที่อาศัยอยู่ทั้งที่เป็นคริสตชนหรือ ศาสนิกชนต่างความเชื่อ ที่ผ่านมาการบริหาร งานของแขวงศรีราชาได้มีการกำหนดโครงสร้าง การบริหารจัดการที่ชัดเจน ให้มีความสำคัญต่อ งานอภิบาลคริสตชนของสภาอภิบาลวัด มีการ แต่งตั้งสภาอภิบาลวัดเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ พระสงฆ์หรือวัด โดยมีบุคลากรที่พร้อมดำเนิน

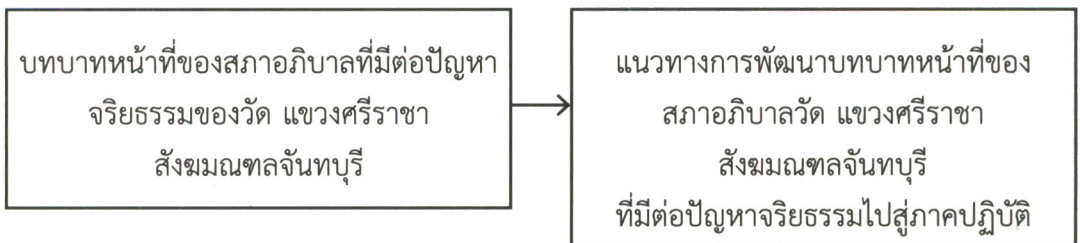
งานในการดูแลอภิบาลคริสตชนในด้านต่างๆ แต่ด้วยสภาพสังคมและสภาพปัญหาด้าน จริยธรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ดูเหมือนจะมีความ รุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ จึงเหมือน เสี่ยงเรียกร้องถึงสภาอภิบาลวัดให้มีความสำคัญ กับบทบาทหน้าที่ในด้านสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะการรับรู้ปัญหาทางจริยธรรมในสังคม และความรับผิดชอบที่มีต่อสังคม อันจะนำไป สู่การอภิบาลดูแลคริสตชน ชุมชน และสังคม ในแขวงศรีราชาได้ดีมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษา บทบาทหน้าที่ที่มีต่อ ปัญหาจริยธรรมของสภาอภิบาลวัด แขวง ศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนา บทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลวัด แขวง ศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรีที่มีต่อปัญหา จริยธรรมไปสู่ภาคปฏิบัติ

ขอบเขตของการวิจัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ประชากร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล และกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มประชากร คือ คณะกรรมการสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี ที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากพระสังฆราช สังฆมณฑลจันทบุรี จำนวน 7 คณะ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ คณะกรรมการสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี จำนวน คณะละ 2 คน รวม 14 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง คือ เป็นกรรมการสภาอภิบาลวัด และหรือตัวแทนที่รับผิดชอบงานด้านสังคม และงานด้านการศึกษาอบรม ด้านละ 1 คน

2. กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 11 คน ประกอบด้วย ผู้ช่วยพระสังฆราช สังฆมณฑลจันทบุรี 1 คน พระสงฆ์ที่เป็นหัวหน้าแขวงศรีราชา 1 คน พระสงฆ์เจ้าอาวาสวัดในแขวงศรีราชา จำนวน 4 คน ผู้อำนวยการสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา 4 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านจริยศาสตร์ 1 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาอภิบาลวัด หมายถึง บุคคลที่ได้รับเลือกจากชุมชนคริสตชนวัดและได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากพระสังฆราช สังฆมณฑลจันทบุรีให้รับผิดชอบในหน้าที่งาน

อภิบาลแพรธรรม และภารกิจอื่นๆ ของชุมชนวัดที่ตนสังกัด โดยการให้ความร่วมมือกับพระสงฆ์เจ้าอาวาสในการสอดส่องดูแล ส่งเสริม และพัฒนาเขตวัดที่ตนสังกัดอยู่ในด้านต่างๆ ตามแผนงานอภิบาล สังฆมณฑลจันทบุรี ประกอบด้วย 1) ด้านอภิบาล 2) ด้านธรรมทูต 3) ด้านการศึกษาอบรม 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสื่อสารสังคม และ 6) ด้านสังคม

ปัญหาจริยธรรมในงานวิจัยนี้ หมายถึง ความยากลำบาก ความเดือดร้อนของบุคคลหรือชุมชนคริสตชน อันเกิดจากการประพฤติปฏิบัติของบุคคลที่ขัดต่อหลักคุณธรรมต่างๆ อันได้แก่ การใช้ความรุนแรง การเสพยาเสพติด และอบายมุข การค้ำมนุษย์ การเปิดสถานเรียงรมย์ที่ผิดกฎหมาย การทำลายสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม

บทบาทหน้าที่ที่มีต่อปัญหาจริยธรรมของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี หมายถึง การทำงานตามสิทธิและภาระความรับผิดชอบของสภาอภิบาลวัดเกี่ยวกับปัญหาจริยธรรมในชุมชนคริสตชนของวัด ทั้งในเรื่องของการใส่ใจ รับรู้ เข้าใจ ประเมินสถานการณ์ของปัญหาที่เกิดขึ้น วางแผน ดำเนินการสงเคราะห์ช่วยเหลือ แก้ไข การหาแนวทางป้องกันทางจริยธรรมในชุมชนคริสตชน รวมถึงสร้างความตระหนักในหน้าที่

ความรับผิดชอบต่อสังคมแก่ชุมชนคริสตชน เพื่อส่งเสริมและปกป้องคุณค่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสังคม เสริมสร้างค่านิยมคุณธรรม และสันติภาพ ตลอดจนการสืบสานวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงาม อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแก่ชุมชนและสังคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (semi-structured interview) จำนวน 1 ชุด และ 2) ประเด็นการสนทนากลุ่ม ที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC) ระหว่าง 0.66-1.00

สถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัย

1. สภาอภิบาลวัดได้รับรู้และตระหนักถึงปัญหาจริยธรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น โดยรับรู้ได้

ทั้งจากการพบเห็น การได้ฟังจากคำบอกเล่าของบุคคลรอบข้าง หรือจากการรับข้อมูลข่าวสารทางสื่อเทคโนโลยี สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ และตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ นับวันจะยิ่งมากและรุนแรงขึ้น ก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบต่อชุมชนและสังคม บางเรื่องอาจเป็นปัญหาที่ดูเหมือนไกลตัวอยู่บ้างแต่บางเรื่องก็เป็นปัญหาเป็นภัยใกล้ตัว ใกล้ชุมชนคริสตชนที่ต้องพึงระวังและป้องกัน ทั้งปัญหาการใช้ความรุนแรง การเสพยาเสพติดและอบายมุข การทำลายสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม การค้ามนุษย์ หรือ การเปิดสถานเริงรมย์ที่ผิดกฎหมาย ปัญหาที่เกิดขึ้นก่อให้เกิดผลกระทบด้านลบทั้งต่อบุคคลที่ก่อปัญหา ครอบครัว บุคคลใกล้ชิด ชุมชนและสังคมที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งนี้ สภาอภิบาลควรมีบทบาทหน้าที่ในการดูแลป้องกันช่วยแก้ไขปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนคริสตชน รวมไปถึงการส่งเสริมสร้างจริยธรรมแก่ชุมชนโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชน

ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น มีสาเหตุหลักสำคัญคือ การขาดคุณธรรมจริยธรรมในการดำเนินชีวิต ครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักขาดความรัก ความอบอุ่น ทำให้เกิดความเห็นแก่ตัว นึกถึงแต่ประโยชน์ส่วนตน ขาดความหวัง ความเชื่อ และความกล้าหาญในการที่จะทำตนเป็นคนดี ทำความดี ดำเนินชีวิตโดยขาดความ

รอบคอบ โดยเฉพาะวัยรุ่นที่มักทำไปทำตาม กระแสสังคมที่ไม่ดี โดยที่ไม่มีผู้ใหญ่คอยให้ คำแนะนำที่ดีสำหรับการดำเนินชีวิต มีการใช้ ความรุนแรงในการตัดสินหรือแก้ปัญหาจน เห็นเป็นเรื่องปกติทั่วไป ส่วนสาเหตุของปัญหา เรื่องยาเสพติดมาจาก ตัวบุคคลที่ขาดความรัก ความหวัง และความเชื่อในตนเอง ไม่คิดให้ รอบคอบ ไม่ประมาณตนเอง และเจ้าหน้าที่ บ้านเมืองบางส่วนที่ไม่จริงจังในการบังคับใช้ กฎหมายและการปราบปราม และสาเหตุของ ปัญหาสภาพแวดล้อมมาจากตัวบุคคลและการ ขยายตัวของเมืองและภาคอุตสาหกรรมที่ รวดเร็วและไม่มีการวางแผนที่ดีพอ จากการ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน กอบโกยให้ได้มาก ที่สุด ไม่คำนึงถึงความรับผิดชอบต่อความยุติธรรม ที่ต้องมีต่อสังคม การไม่รักตัวเอง ครอบครัว ไม่รักขนบธรรมเนียมที่ดีงาม จึงก่อให้เกิด ปัญหาต่างๆ ตามมา ทั้งเรื่องของการตั้งครุฑ ในวัยเรียน การอยู่ก่อนแต่ง การไม่ซื่อสัตย์ นอกใจคู่ชีวิต ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ล้วนมี ผลกระทบด้านลบทั้งต่อบุคคลที่ก่อปัญหา ครอบครัว บุคคลใกล้ชิด ชุมชนและสังคม ทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันทั่วไปและการ ปฏิบัติศาสนกิจในฐานะคริสตชนที่ดี เป็นต้น

แนวทางที่จะช่วยในป้องกันแก้ไขได้โดย การปลูกฝัง หล่อหลอมคุณธรรมจริยธรรมให้ เกิดขึ้นในตัวบุคคลโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ให้เห็นถึงความสำคัญและคุณค่าของหลัก

คำสอนทางคริสตศาสนาเป็นหลักในการ ดำเนินชีวิตประกอบอาชีพการงานต่างๆ มีความรักในตนเอง ครอบครัว บุคคลรอบข้าง และสิ่งแวดล้อม มีความหวัง ความเชื่อ ความ กล้าหาญ ในการที่จะทำความดี ทำสิ่งต่างๆ อย่างถูกต้องและชอบธรรม ประมาณการ ตนเองได้ถูกต้อง และทำสิ่งต่างๆ อย่าง รอบคอบ ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบ ที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ควรให้ความร่วมมือ หรือมีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหาที่จะ เกิดขึ้นหรือเกิดขึ้นแล้วร่วมกับบุคคลหรือหน่วย งานอื่นๆ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่หน่วยราชการ และสภาอภิบาลวัดหรือหน่วยงานอื่นของพระ ศาสนจักรคาทอลิก นอกจากนี้ พ่อแม่พี่น้อง และบุคคลทั่วไปควรเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ เด็กและเยาวชนทั้งในด้านการปฏิบัติงานและ ปฏิบัติศาสนกิจ โดยการรักในอาชีพที่สุจริต ทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ตัดสินหรือแก้ไข ปัญหาต่างๆ ด้วยเหตุผล ไม่ใช่ความรุนแรงและ หมั่นสวดภาวนา ไปวัด ถวายทาน รักษาศีล รวมถึง การทำกิจศรัทธาต่างๆ เพราะนั่นคือ การเสริม สร้าง หล่อหลอมให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมอัน เป็นฐานรากที่สำคัญในการเจริญชีวิต

2. แนวทางในการพัฒนาบทบาทหน้าที่ ของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑล จันทบุรีที่มีต่อปัญหาทางจริยธรรมไปสู่การ ปฏิบัติ มีดังนี้

บทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลที่มีต่อปัญหาจริยธรรมของวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี

2.1 กลุ่มสภาอภิบาลวัด ต้องมีความเอาใจใส่ ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนคริสตชน

2.2 กลุ่มสภาอภิบาลวัด ต้องรับรู้และตระหนักในปัญหาทางจริยธรรม เข้าใจสาเหตุ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การวางแผน หาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชน

2.3 กลุ่มสภาอภิบาลวัด ต้องร่วมกันวางแผน หาแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชนร่วมกัน

2.4 กลุ่มสภาอภิบาลวัด ต้องร่วมกันดำเนินงานตามแผน โดยอาศัยเครือข่าย ความร่วมมือร่วมใจกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

2.5 กลุ่มสภาอภิบาลวัด ต้องมีการประเมิน ติดตาม ให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นทางการ เช่น การประชุมสภาอภิบาลวัด และอย่างไม่เป็นทางการเช่น การดูแล เยี่ยมเยียนสอบถามความคืบหน้าความเป็นไป

2.6 กลุ่มสภาอภิบาลวัด ต้องนำผลการดำเนินงานที่ได้มารับมาวางแผนพัฒนาการป้องกันแก้ไขปัญหาและการเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชนต่อไป

อภิปรายผล

1. บทบาทหน้าที่ที่มีต่อปัญหาจริยธรรมของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี

จากการศึกษาพบว่า สภาอภิบาลวัดได้รับรู้และตระหนักถึงปัญหาจริยธรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้น และตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบด้านลบต่อชุมชนคริสตชนที่ต้องพึงระวังและป้องกัน ทั้งปัญหาการใช้ความรุนแรง การเสพยาเสพติดและอบายมุข การทำลายสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม การค้ามนุษย์หรือการเปิดสถานเริงรมย์ที่ผิดกฎหมาย ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสภาพสังคมในปัจจุบันที่มุ่งเน้นไปที่คุณค่าด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจ แสวงหาแต่ความสุขและผลประโยชน์ส่วนตน โดยไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากของคนอื่นหรือความเสื่อมโทรมของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม ประกอบกับในพื้นที่แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรี อยู่ในเขตปกครองของจังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ที่เป็นแหล่งอุตสาหกรรม แหล่งท่องเที่ยว มีสถานประกอบการ รวมไปถึงแหล่งอบายมุขต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน เช่น คาราโอเกะ สถานเริงรมย์ สนุกเกอร์ ร้านเกมส์ ร้านขายเหล้า/บุหรี่ เป็นจำนวนมาก รวมไปถึงการมีผู้คนอาศัยอยู่มากหน้าหลายตา หลายกลุ่ม หลายประเภท เหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ตามมาเป็นอย่างมาก ทั้งปัญหาหายาเสพติด

ติด ตั้งครภภในวัยรุน ทะเลาะวิวาท ปัญหาครอบครัว ส่วนใหญ่ประสบปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสม มีการทำความรุนแรงต่อกัน เป็นปัญหาที่เกิดจากการขาดคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญในการดำเนินชีวิต ครอบครัวขาดความรักความอบอุ่น การดูแลสั่งสอนคุณธรรมจริยธรรม การเห็นตัวอย่างที่ไม่ดีจากบุคคลรอบข้าง เมื่อพ่อแม่ไม่มีเวลาไม่เอาใจใส่ให้การอบรมที่ดีพอ เด็กและเยาวชนจึงถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ดีได้โดยง่ายทั้งในเรื่องของยาเสพติดและอบายมุข การตามกระแสสังคมของวัตถุนิยม บริโภคนิยม สอดคล้องกับ ข้อมูลรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดระยอง ปี 2560 ในเชิงประเด็นสังคม พบว่าปัญหาสังคมที่สำคัญเป็นเรื่องปัญหาการมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ได้แก่ มั่วสุมและทำความรำคาญให้ชาวบ้าน ติดเหล้า/เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ติดยาเสพติด ติดเกมส์ ติดการพนันต่างๆ ผู้ประสบปัญหาส่วนใหญ่เป็นวัยแรงงาน รองลงมาคือผู้สูงอายุและเยาวชน นอกจากนี้มีครอบครัวที่ประสบปัญหาพฤติกรรมไม่เหมาะสม จำนวน 4,866 ครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 1.88 ของครอบครัวที่มีอยู่จริง สอดคล้องกับที่พระครูใบฎีกาสุนิ โสภโณ นาวิน พรหมใจสา และศิวาพร ว่างสมบัติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย แล้วพบว่าเด็กและ

เยาวชนมีความรู้ความเข้าใจบ้างในเรื่องของศีลธรรม การมีคุณธรรมและจริยธรรมที่สามารถนำไปประพฤติปฏิบัติได้แต่ไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้เด็กและเยาวชนมีปัญหาด้านต่างๆ คือ ด้านศีลธรรม ด้านสังคมและวัฒนธรรม การประพฤติทางกาย การประพฤติทางวาจา การประพฤติทางจิตใจ และการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสังคมและวัฒนธรรม มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชนทั้งในด้านดีและไม่ดีและในโอกาสสัมมนาใหญ่ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยคริสต์ศักราช 2015 “ศิษย์พระคริสต์เจริญชีวิตประกาศข่าวดีใหม่” ได้ให้ความคิดเกี่ยวกับสภาพความเป็นจริงในโลกปัจจุบันและสภาพสังคมไทยว่าการขยายตัวของลัทธิวัตถุนิยมและพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีส่งผลต่อสภาพการใช้ชีวิตของทุกคนในสังคม ผู้คนต้องดิ้นรนทำงานหนักขึ้นเพื่อหารายได้มาจุนเจือค่าครองชีพที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง การดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดเช่นนี้กระทบต่อสำนึกด้านจริยธรรมถึงขั้นที่การแสวงหาอำนาจและความร่ำรวยกลายเป็นปัจจัยในการกำหนดการตัดสินใจ แทนที่จะเป็นความรู้สึกผิดชอบชั่วดี เห็นว่าการทุจริตการคดโกงเป็นพฤติกรรมที่ได้รับการยอมรับจากสังคมในวงกว้าง

2. แนวทางการพัฒนามาบทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรีที่มีต่อปัญหาจริยธรรมไปสู่ภาคปฏิบัติ

จากการศึกษาพบว่า แนวทางการนำบทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑลจันทบุรีที่มีต่อปัญหาจริยธรรมไปสู่ภาคปฏิบัติ คือกลุ่มสภาอภิบาลวัดต้องมีความเอาใจใส่ ตระหนักถึงความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของตนที่มีต่อปัญหาทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนคริสตชนรับรู้และตระหนักในปัญหาทางจริยธรรม เข้าใจสาเหตุ ประเมินสถานการณ์และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การวางแผน ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชน โดยอาศัยเครือข่ายความร่วมมือร่วมใจกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงต้องมีการติดตามประเมินผลเพื่อนำมาวางแผนพัฒนาการป้องกันแก้ไขปัญหาและการเสริมสร้างจริยธรรมให้แก่ชุมชนคริสตชนต่อไปที่เป็นเช่นนี้เพราะสภาอภิบาลวัดเปรียบเสมือนผู้นำในชุมชนวัด และเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการดูแลอภิบาลคริสตชนในชุมชนร่วมกับทางวัดหรือหน่วยงานอื่นๆ ในสังฆมณฑลอยู่แล้ว และนอกจากนี้ยังเป็นกลุ่มคนในพื้นที่ที่สามารถรับรู้ มองเห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด สามารถจะช่วยประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้นว่าเรื่องใดเร่งด่วน สำคัญ และต้องรีบได้รับการเยียวยารักษา สภาอภิบาลวัดจึงควร

ได้แสดงบทบาทหน้าที่สำคัญในการร่วมมือกับพระสงฆ์เจ้าอาวาสและคริสตชนทุกคนในชุมชน เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคริสตชนทั้งผู้ใหญ่ เด็กและเยาวชน คอยสอดส่องดูแลสิ่งไม่ดีต่างๆ ที่เป็นปัญหาทางจริยธรรม อันจะนำผลเสียมาสู่ชุมชนคริสตชนโดยเฉพาะบุตรหลานในชุมชน ซึ่งจะต้องได้รับการอบรมบ่มเพาะให้เติบโตขึ้นในแบบคริสตชนที่ดีเพื่อเป็นกำลังสำคัญของวัด ชุมชน และสังคมต่อไป พร้อมทั้งดำเนินชีวิตคริสตชนเป็นประจักษ์พยานท่ามกลางพี่น้องต่างความเชื่ออีกด้วย สอดคล้องกับที่พระครูใบฎีกาสุบิน โสภโณ นาวิน พรหมใจสา และศิวาพร ว่างสมบัติ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย แล้วพบว่าแนวทางในการขับเคลื่อนให้เด็กและเยาวชนมีคุณธรรมจริยธรรม พบว่าทุกฝ่ายต้องร่วมมือกัน ช่วยกันในการขับเคลื่อน ทั้ง 3 สถาบัน คือ สถาบันครอบครัว สถานศึกษา และสถาบันศาสนา และงานวิจัยของอติคุณ สินธนาปัญญา ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องจริยธรรมเด็กและเยาวชนเหยื่อของปัญหาสังคม แล้วพบว่าปัญหาทางด้านจริยธรรมนั้นจะแฝงตัวอยู่กับทุกกลุ่มอายุ และกลุ่มอาชีพ รวมถึงเด็กและเยาวชน การแก้ปัญหาจริยธรรมในกลุ่มเด็กและเยาวชนมีความจำเป็นที่จะต้องได้รับแก้ไขอย่างเร่งด่วน ซึ่งจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่มีต่อปัญหาจริยธรรม ไว้ในบทบาทหน้าที่ของสภาอภิบาลวัด แขวงศรีราชา สังฆมณฑล จันทบุรี

2. สภาอภิบาลวัดแต่ละวัดควรศึกษาวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญและความรุนแรงของปัญหาจริยธรรมในชุมชนที่ต้องแก้ไขเยียวยาอย่างเร่งด่วน เพื่อวางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหายจริยธรรมนั้นให้หมดไปจากชุมชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาแนวทางส่งเสริมสถาบันครอบครัวคาทอลิกให้เป็นบ่อเกิดของความรักรและความเข้มแข็งเพื่อลดปัญหาจริยธรรม

บรรณานุกรม

- ฟรังซิส. สมเด็จพระสันตะปาปา. (2015). พระสมณสาส์นเรื่องขอสรรเสริญองค์พระผู้เป็นเจ้า (Laudato Si'). สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อัสสัมชัญ.
- สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย. (2017). กฤษฎีกาการสมัชชาใหญ่ของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยคริสต์ศักราช 2015. กรุงเทพฯ: สภาพระสังฆราชคาทอลิกแห่งประเทศไทย.
- สังฆมณฑลจันทบุรี. (2547). คู่มือสภาอภิบาลวัด สังฆมณฑลจันทบุรี. ชลบุรี: สังฆมณฑลจันทบุรี.
- _____. (2559). แผนอภิบาลสังฆมณฑลจันทบุรีคริสต์ศักราช 2016-2020. ชลบุรี: สังฆมณฑลจันทบุรี.
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2561). รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดชลบุรี ประจำปี 2560. (อัดสำเนา)
- พระครูใบฎีกาสุภิน โสภโณ นาวัน พรมใจสา และศิวาพร วังสมบัติ. แนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมจริยธรรมของเยาวชนในจังหวัดเชียงราย. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: https://www.tci-thaijo.org/index.php/crrugds_ejournal/article/download/.../87701/ (วันที่ค้นข้อมูล: 14 มกราคม 2562).
- สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. รายงานสถานการณ์ทางสังคม จังหวัดระยอง ประจำปี 2560. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.rayong.m-society.go.th/wp-content/uploads/2017>. (วันที่ค้นข้อมูล: 9 ตุลาคม 2561).
- อธิคุณ สินธนาปัญญา. จริยธรรมเด็กและเยาวชนเหยื่อของปัญหาสังคม. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก: <https://tci-thaijo.org/index.php/buajead-ubru/article/download/63646/52236/>. (วันที่ค้นข้อมูล: 14 มกราคม 2562).